

החטיבה המקצועית

החלטת מיסוי : 3314/16 תחום החלטת המיסוי : מס ערך מוסף

הנושא: הסיווג על פי חוק מס ערך מוסף של פעילות למתן הלוואות- החלטת מיסוי שאינה בהסכם

העובדות:

1. חברה בע"מ (להלן: "החברה") מפעילה מיזם (להלן: "המיזם"), המאפשר לבעלי עסקים (להלן- "הלוויים") לקבל הלוואות מגורמים אחרים שאינם קשורים לחברה (להלן- "המלוויים").
2. המיזם מהווה פלטפורמה לרכישת חובות של לקוחות (להלן: "חייבים") על ידי מלוויים, המבוצעת על סמך חשבוניות מס שהוציאו הלוויים לחייבים, ואשר מועד פירעון טרם הגיע.
3. בדרך הזו ניתן ללוויים סכום כסף על חשבון תשלום עתידי שהם אמורים לקבל מהחייבים, בתמורה לתשלום ריבית המוגדרת מראש על ידי הלוויים.
4. להלן תיאור הפעילות של המיזם-
 - א. החברה מתקשרת בהסכם עם הלווה ומקבלת ממנו את פרטי חשבוניות המס שהוציא ואשר טרם קיבל את תמורתן (להלן: "החשבוניות").
 - ב. החברה מתקשרת בהסכם גם עם מלוויים פוטנציאליים ושולחת להם הצעות לרכישת חובות הגלומים בחשבוניות של לוויים.
 - ג. מלוויים המעוניינים להעמיד מימון בגין חשבונית מס מסוימת, עורכים ביניהם התמחרות בדרך של מכרז (להלן: "המכרז").
 - ד. לאחר זכייתו של מלווה במכרז, מעביר המלווה את הסכום בשל החשבונית, לחשבון שניפתח במיוחד לשם כך על ידי החברה (אשר מופרד מחשבונות הבנק האחרים של החברה).
 - ה. החברה מבצעת ללוויים ולמלוויים גם פעילויות כגון: חתמות, חשבות ונאמנות ללוויים (המלוויים), שירותי אנליזה, בדיקת נאותות, דירוג ספקים וביטוח אשראי.
5. רכישת החובות הינה ללא זכות חזרה ללווה, אלא במקרה של סכסוך מסחרי. אם החייב אינו פורע את החשבונית, למלווה אין זכות לדרוש מהלווה את פירעון החוב, אלא אם אי הפירעון נובע מסכסוך מסחרי שבין הלווה לבין החייב.
6. החברה עשויה לפעול באמצעות זירת מסחר אינטרנטית, בה יבוצעו הפעולות של המלוויים והלוויים, בדרך של התמחרות מכרזית.

הבקשה:

בפנייתך ביקשת את עמדתנו לעניין סיווג פעילות החברה על פי חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן – "החוק").

להלן עמדתנו בשים לב לנסיבות המקרה: תמצית הסדר המס ותנאיו:

1. סעיף 58 לחוק מקנה למנהל את הסמכות לסווג חייב במס על פי החוק, בהתאם למהות פעילותו:
"המנהל רשאי, לפי בקשת מי שנמנה עם סוג פלוני של חייבי מס או ביזמת עצמו, לרשום אותו כנמנה עם סוג אחר, הן לכל עיסוקיו או פעילויותיו והן למקצתם, אם ראה שמהותם קרובה יותר לסוג האחר".
2. הקריטריון המנחה בשאלת הסיווג הוא, האם מהות פעילותו של החייב במס "קרובה יותר לסוג אחר" של חייבי מס.
3. בע"א 767/87 עמותת "בשערייך ירושלים" נ' מנהל מע"מ נאמר ע"י ביהמ"ש, בין היתר:
"...השיקול למניעת הפליה בתחרות בענף עסקי מסוים על-ידי שנוי בצורת המיסוי במע"מ הינו אחד השיקולים העיקריים שיש לקחת בחשבון בסיווגו של הגוף. שכן, אחת מאושייותיו של החוק היא ההקפדה על אחידות המס. מבחינה כלכלית מבקש החוק להיות ניטרלי, וכוונתו היא שהפעילות הכלכלית תונע משיקולים כלכליים ללא היסט משיקולי מס...".
4. לאור האמור לעיל, נוכח פעילות החברה בתחום מתן האשראי, ונוכח היקף ותדירות פעילויותיה, הרי היא בגדר "מוסד כספי" על פי החוק.
5. יובהר כי, העמדה המפורטת לעיל נכונה ותקפה גם לפעילות של זירת המסחר אינטרנטית כאמור בסעיף 6 לעיל המפורט ברקע העובדתי.
6. סיווג המלווים במיזם:
 - א. מלווים להם פעילות ענפה ומחזורי הלוואות משמעותיים, החורגים באופן בולט מפעילות בעלת מאפיינים פרטיים יסווגו כ"מוסד כספי" בהתאם להוראות סעיף 58 לחוק.
 - ב. הגדרת "עסקת אקראי" בסעיף 1 לחוק קובעת בחלופה הראשונה:
"מכירת טובין או מתן שירות באקראי, כשהמכירה או השירות הם בעלי אופי מסחרי".
על מלווה שאינו בגדר "מוסד כספי", שחלה לגביו חלופה ראשונה להגדרת "עסקת אקראי" שבסעיף 1 לחוק, לדווח על מתן הלוואה כ"עסקת אקראי" כאמור בתקנה 15א לתקנות מס ערך מוסף (רישום), התשל"ו-1976 (להלן – "תקנות הרישום").
 - ג. לאור הוראות תקנה 15א(ג) לתקנות הרישום, על המלווה לדווח על "עסקת אקראי" רק במקרים בהם סכום התקבולים החייבים במס עולה על סכום מחזור העסקאות של עוסק פטור לענין סעיף 31(3) לחוק.
 - ד. הדיווח על עסקת האקראי יהא באמצעות טופס "דיווח לביצוע עסקת אקראי" (מס' טופס 8355), וזאת בגין כל סכומי התקבולים החייבים במס שהתקבלו בשל עסקאות האקראי באותה שנת מס.

על המלווה להגיש ולהחתים את הטפסים הנ"ל במשרד מע"מ הרלוונטי אליו.

ה. החברה נדרשת בסוף כל שנת מס להעביר למשרד מע"מ בו היא רשומה, רשימה של המלווים העונים על האמור בסעיפים 6 (א) ו-6 (ב) לעיל.

7. הסוגיה ועמדתנו הובאו בתמצית בלבד.

8. במסגרת החלטת המיסוי נקבעו מגבלות ותנאים נוספים.

9. החלטת מיסוי זו מבטלת את כל ההוראות והאישורים שניתנו בעבר בהנהלת רשות המיסים או במשרדים האזוריים בנושא זה, ככל והמסמכים קבעו עמדה שונה מהעמדה המופיעה בהחלטה זו.